

امتحانات متمرکز عمومی (سطح ۲)

نیم سال اول ۹۵-۹۶

پایه سوم ورودی بهمن

مهر مدرسه

نام و نام خانوادگی: ۱۰ صبح	نمره: ۲۰	محل نام: ۹۰ دقیقه
شناسه یا نام مصحح اول	نمره بر عدد	نمره بر حروف
شناسه یا نام مصحح دوم	نمره بر عدد	نمره بر حروف

کد استان:	۲۹۵۱/۱۶
تاریخ:	۱۳۹۵/۱۰/۲۱
عنوان:	منطق ۲
کتاب:	دروس فی علم المنطق
موضوع:	از ابتدای تصدیقات تا اول صناعات خمس (ص ۲۳۰-۹۳) به استثنای نقض تام و نقض موضوع (ص ۱۶۰-۱۵۵). براهین اشکال اربعه (ص ۱۸۸-۱۸۴) و (ص ۱۸۲-۱۷۹). از ابتدای محبت اقترانی شرطی تا ابتدای قیاس استثنائی (ص ۲۰۸-۱۹۳)

نام و نام خانوادگی: نام پدر: که طلایی: مدرسه علی: شهرستان: استان:

۱- قضیه «آن الکلی المنطقی ینطبق علی الکثیرین» جزء کدام یک از قضایا می باشد؟ ص ۱۰۵ و ۱۰۶

- الف. حقیقیه ☐
ب. خارجییه ☐
ج. طبیعییه ☐
د. ذهنیه ☒

۲- از صدق «کل ج ب است»، صدق کدام گزینه را می توان نتیجه گرفت؟ ص ۱۳۵

- الف. بعض ج ب است. ☒
ب. بعض ب ج نیست. ☐
ج. بعض ج ب نیست. ☐
د. کل ب ج است. ☐

۳- قضیه «بعضی باسوادها معلم هستند.» عکس مستوی برای کدام قضیه است؟ ص ۱۳۸

- الف. بعضی غیر معلم ها باسواد هستند. ☐
ب. هر باسوادی معلم نیست. ☐
ج. هر معلمی باسواد است. ☒
د. هر باسوادی معلم است. ☐

۴- قیاس «مساوات» به واسطه ی کدام قید از تعریف قیاس خارج می شود؟ ص ۱۶۳ س ۷

- الف. لذاته ☒
ب. لزوم عنه ☐

- ج. متی سلمت ☐
د. مؤلف من قضایا ☐

۵- نوع قیاس «هذا حمار لأن کل ناهق حمار» چیست؟ ص ۲۱۳

- الف. قیاس ضمیر ☐
ب. قیاس مضمیر ☒
ج. قیاس مفصول ☐
د. قیاس موصول ☐

۶- در چه صورتی «تمثیل» نتیجه یقینی دارد؟ ص ۲۲۵

- الف. جامع و اصل یکی باشند. ☐
ب. حکم، علت تامه اصل باشد. ☐
ج. اصل، علت تامه حکم باشد. ☐
د. جامع، علت تامه حکم باشد. ☒

۷- تفاوت قضایای «معدولة المحمول» با «سالبه محصله المحمول» در معنا چیست؟ ص ۱۰۷ س ۱۰ - ۱ نمره

جواب: مقصود از سالبه سلب حمل است و مقصود از معدولة المحمول، حمل سلب است.

۸- «ضروریه ذاتیه» و «ممکنه عامه» را تعریف کرده، مثال بزنید. ص ۱۱۳ - ۲ نمره

جواب: ضروریه ذاتیه: قضیه ای است که بر ضرورت ثبوت محمول برای ذات موضوع یا ضرورت سلب آن از ذات موضوع، مادام که موضوع موجود باشد دلالت دارد بدون قید و شرط، انسان حیوان است بالضروره. ممکنه عامه: قضیه ای است که بر سلب ضرورت از طرف مقابل نسبت مذکور در قضیه دلالت دارد پس اگر قضیه موجب باشد دلالت بر سلب ضرورت سلب می کند و اگر سالبه باشد دلالت بر سلب ضرورت ایجاب می کند. انسان موجود بالامکان العام.

۹- قضیه «مانعة الخلو سالبه» در چه موردی به کار می‌رود؟ با ذکر مثال توضیح دهید. ص ۱۲۲ - ۲ نمره

جواب: این نوع قضیه در جواب کسی به کار می‌رود که توهم می‌کند نمی‌تواند عالم واقع، خالی از هر دو طرف قضیه موجه باشد. [به عبارت دیگر قضیه‌ای را که مانعة الخلو موجه نیست، توهم می‌کند که مانعة الخلو موجه است.] (۱ نمره)

مثلاً کسی خیال کند که انسان‌ها منحصرند در دو گروه: سفیدپوست یا سیاه‌پوست؛ لذا به او گفته می‌شود: «چنین نیست که هر انسانی یا سیاه‌پوست یا سفیدپوست باشد» بلکه ممکن است یک نفر نه سفیدپوست باشد نه سیاه‌پوست بلکه سرخ‌پوست باشد. (۱ نمره)

۱۰- نقیض، متضاد، متداخل و نقض محمول قضیه «کل الانسان ضاحک» چیست؟ ص ۱۳۲ تا ۱۳۷ و ص ۱۵۲ - ۲ نمره

جواب: نقیض: بعض الانسان ليس ضاحك؛

متضاد: لا شيء من الانسان ضاحك؛

متداخل: بعض الانسان ضاحك؛

نقض محمول: لا شيء من الانسان بلا ضاحك.

۱۱- «عکس نقیض موافق» برای موجه کلیه چیست؟ برهان آن را بنویسید. ص ۱۴۷ - ۲ نمره

جواب: عکس نقیض موافق موجه کلیه، موجه کلیه می‌شود. یعنی: هرگاه کل ب ح صادق باشد، کل ح ب صادق خواهد بود.

برهان: اگر صادق نباشد کل ح ب، پس نقیض آن س ح ب صادق خواهد بود.

پس عکس نقیض موافق آن س ب ح صادق خواهد بود. (قبلاً ثابت شده) پس نقیض آن کل ب ح کاذب خواهد بود.

و این خلاف فرض است، چون در اصل فرض این قضیه کل ب ح صادق فرض شده بود. پس قطعاً کل ح ب صادق خواهد بود و این مطلوب است.

۱۲- چرا در قیاس اقترانی هر دو مقدمه نمی‌توانند جزئیة باشند؟ به همراه مثالی توضیح دهید. ص ۱۷۱ س ۶ - ۲ نمره

جواب: زیرا در این صورت حد وسط نمی‌تواند بین اصغر و اکبر ربطی برقرار کند، زیرا جزئیة بیشتر از این دلالت نمی‌کند که دو طرف تلاقی فی الجملة هست، لذا

نمی‌رساند که آیا اصغر و اکبر تلاقی دارند یا متباین هستند. لذا نه ایجاباً و نه سلباً منتج نیست. مثال: از «بعضی انسان‌ها حیوان هستند و بعضی حیوان‌ها اسب هستند» نمی‌شود نتیجه گرفت که «بعضی انسان‌ها اسب هستند یا بعضی انسان‌ها اسب نیستند».

۱۳- نتیجه قیاس‌های زیر چیست؟ در صورت عقیم بودن علت را بنویسید. ص ۱۷۲ تا ۱۸۸ - ۲ نمره

الف) هر دانشجویی با سواد است - بعضی با سوادها بی‌کار هستند: جواب: اول، عقیم، چون کبری جزئیة است.

ب) هر طلبه‌ای با اخلاق است - هیچ طلبه‌ای درمانده نیست: جواب: سوم، منتج، بعضی با اخلاق‌ها درمانده نیستند.

ج) بعضی انسان‌ها زن نیستند - هر مادری زن است: جواب: دوم، منتج، بعضی انسان‌ها مادر نیستند.

د) بعضی حیوانات انسان نیستند - هر پرندۀای حیوان است: جواب: چهارم، عقیم، زیرا یکی از مقدمات سالبه جزئیة است.

۱۴- صورت‌های انتاج قیاس استثنائی در شرطیه متصله و منفصله حقیقیه را در قالب مثال بنویسید. ص ۲۱۰ و ۲۱۱ - ۲ نمره

جواب: صور انتاج قیاس استثنائی در شرطیه متصله مانند: «كلما كان الماء جاريا فهو معتصما»: صورت انتاج اول: استثنا عین مقدم یعنی لكن الماء جار نتیجه می‌دهد عین

تالی را یعنی فهو معتصم (۰/۵ نمره) صورت انتاج دوم: و همچنین استثناء نقیض تالی (لكنه ليس بمعتصم) نتیجه می‌دهد نقیض مقدم را (فهو ليس بجار) (۰/۵ نمره)

صور انتاج مثال «این عدد یا زوج و یا فرد»: انتاج اول: استثناء هر طرف نقیض طرف دیگر را نتیجه می‌دهد. ۱. اما این عدد زوج است پس فرد نیست. ۲. اما این عدد

فرد است پس زوج نیست. (۰/۵ نمره) انتاج دوم: استثناء نقیض هر طرف، عین طرف دیگر را اثبات می‌کند. اما این عدد زوج نیست. پس فرد است و اما این عدد فرد

نیست پس زوج است. (۰/۵ نمره)

۱۵- طریق «تحلیل» برای کسب مقدمات موصله به مطلوب حملیه را تبیین نمایید. ص ۲۱۵ - ۲ نمره

جواب: اولاً: مطلوب را به موضوع و محمول تجزیه کرده و موضوع را حد اصغر و محمول را حد اکبر برای قیاس قرار می‌دهیم. (۰/۵ نمره) ثانیاً: هر آنچه که می‌تواند بر

اکبر و اصغر حمل شود و همچنین هر آنچه را که اکبر و اصغر بر آن‌ها حمل می‌شود را بدست می‌آوریم چه جنس باشد چه نوع یا فصل یا خاصه یا عرض عام و

همچنین هر آنچه که می‌توان از این‌ها سلب کرد یا این‌ها را از آن سلب کرد بدست می‌آوریم، در نتیجه قضایای فراوانی حاصل می‌شود (۱ نمره) ثالثاً: سپس در آنچه که

از معلومات بدست آمده نظر می‌کنیم تا بین این قضایا، برخی که امکان قرار گرفتن در یکی از اشکال قیاس دارند را انتخاب می‌کنیم و به مطلوب می‌رسیم. (۰/۵ نمره)